

Notatki

Olsen K.M., Larsson H. 2003. Gulls of Europe, Asia and North America. Christopher Helm, London.

Skakuj M. 1988. Mewa delawareńska (*Larus delawarensis*) nowy gatunek w awifaunie Polski. Not. Orn. 29: 193–200.

Zbigniew Kajzer, Wiosny Ludów 3/35, 71-471 Szczecin, atricilla@interia.pl

Pierwsze stwierdzenie rybitwy krótkodziobej *Gelochelidon nilotica* na Pomorzu Zachodnim

PAWEŁ CZECHOWSKI

Dnia 10.08.2004 prowadząc obserwacje ptaków na plaży miejskiej w Świnoujściu obserwowałem dorosłego osobnika rybitwy krótkodziobej *Gelochelidon nilotica*. Ptaka zauważyłem z dalszej odległości lecącego nad wydymami w towarzystwie kilku rybitw rzecznych *Sterna hirundo*. Grupka rybitw przelatywała w kierunku wschodnim. Ptaka obserwowałem około 1,5 minuty z najmniejszej odległości 30 m przy użyciu lornetki 10x50. Obserwacji dokonano około godziny 13:00 w bardzo dobrych warunkach oświetleniowych.

Obserwowana rybitwa była wyraźnie większa w porównaniu do obserwowanych bezpośrednio rybitw rzecznych. Wyróżniała się także bardziej krępą, masywną sylwetką. Skrzydła dłuższe, stosunkowo szerokie. Ogon krótki i rozwidlony. Na wierzchu głowy czarna czapeczka, biegnąca od dzioba i zachodząca daleko na kark. Boki głowy poniżej linii oka, gardło i boki szyi czysto białe. Plecy i lotki 1. i 2. rzędu oraz ich pokrywy jednolicie popielate. Popielaty również kuper i ogon. Spód skrzydeł, pierś, brzuch i podogonie białe. Na zewnętrznych lotkach 1. rzędu ciemna pręga, widoczna zarówno z wierzchu jak i od spodu. Dziób krótki, gruby, cały czarny. Nogi koloru czarnego. Lot w porównaniu do rybitw rzecznych spokojniejszy, z wolniejszymi uderzeniami skrzydeł. Obserwacja uzyskała akceptację Komisji Faunistycznej.

Rybitwa krótkodzioba jest gatunkiem kosmopolitycznym, występuje na wszystkich kontynentach (Cramp 1985). W Europie lęgowe populacje znajdują się zarówno w północnej jak i południowej części kontynentu. Nieliczna populacja północnoeuropejska związana jest z wybrzeżem Morza Północnego na terenie Niemiec i Danii. Wyraźnie liczniej zasiedla Europę południową i wschodnią. Całkowita liczebność europejska (łącznie z Turcją) szacowana jest na 12–22 tys. par. Najliczniejsze populacje występują na Ukrainie, w Rosji, Turcji i Hiszpanii. W większości krajów populacje są stabilne, chociaż w niektórych krajach (np. Ukraina i Turcja) występuje tendencja spadkowa (BirdLife International 2004). Poza areałem lęgowym rybitwa krótkodzioba pojawia się bardzo rzadko (Glutz & Bauer 1982).

W Polsce do końca 2006 roku zanotowano 18 stwierdzeń rybitwy krótkodziobej, dotyczące 23 osobników (Tomiałojć & Stawarczyk 2003, Komisja Faunistyczna 2004, 2005). Rozkład stwierdzeń na poszczególne miesiące, przedstawia się następująco: maj – 6, czerwiec – 3, lipiec – 5, sierpień – 3 i wrzesień

– 1. Najczęściej obserwowano pojedyncze ptaki (14 stwierdzeń), a ponadto trzykrotnie widziano 2 osobniki i raz 3 ptaki. Rybitwa krótkodzioba najczęściej widywana była w głębi łądu (14 obserwacji), a tylko czterokrotnie na wybrzeżu: 3 razy nad Zatoką Gdańską i opisywana obserwacja na wybrzeżu zachodnim (Tomiałoć & Stawarczyk 2003, Komisja Faunistyczna 2004, 2005).

Powyższe stwierdzenie jest pierwszym pojawem tego gatunku na Pomorzu Zachodnim (Tomiałoć & Stawarczyk 2003, Kajzer et al. 2005). W roku 2004 dokonano jeszcze dwóch stwierdzeń: 11.07. – dorosłego ptaka widziano na Zb. Turawskim i 14.07. – 2 dorosłe osobniki nad Zalewem Wiślanym (Komisja Faunistyczna 2005).

***

The first record of the Gull-billed Tern *Gelochelidon nilotica* in Western Pomerania. On 10th August 2004 an adult Gull-billed Tern was seen at Świnoujście on the western Baltic coast. It was the first record of this species in Western Pomerania. Accepted by the Avifaunistic Commission.

Literatura

- BirdLife International 2004. Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status. Cambridge, UK: BirdLife International. BirdLife Conservation Series No 12.
- Cramp S. (ed.). 1985. The Birds of the Western Palearctic. 4. Oxford University Press.
- Glutz U.N., Bauer K. 1982. Handbuch der Vögel Mitteleuropas. 3. Wiesbaden.
- Kajzer Z., Guentzel S., Jasiński M., Sołowiej M. 2005. Rzadkie ptaki obserwowane w latach 1999–2003 na Pomorzu Zachodnim. Not. Orn. 46: 89–104.
- Komisja Faunistyczna 2004. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2003. Not. Orn. 45: 169–194.
- Komisja Faunistyczna 2005. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2004. Not. Orn. 46: 157–178.
- Tomiałoć L., Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP „pro Natura”, Wrocław.

Paweł Czechowski, Instytut Turystyki i Rekreacji PWSZ w Sulechowie
Armii Krajowej 51, 66-100 Sulechów, paczech@wp.pl

Późnojesienna obserwacja jaskółki rudawej *Cecropis daurica* na wybrzeżu zachodnim

ZBIGNIEW KAJZER

23 listopada 2006 podczas prowadzenia obserwacji ptaków na plaży około 2 km na wschód od Międzyzdrojów stwierdziłem młodocianą jaskółkę rudawą *Cecropis daurica*. Jaskółka latała na wysokości kilkunastu metrów nad plażą i wydumą